Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 084.

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII — NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 29 PAŹDZIERNIKA 1938 — N — Nr 130

NA ŚWIĘTO CHRYSTUSA KRÓLA.

W ostatnią niedzielę października rb. obchodzi Kościół kat. na całym świecie doroczną uroczystość Chrystusa Króla. W dniu tym cały świat katolicki złoży hołd Chrystusowi Królowi, a Akcja Katolicka w Polsce rzuci nowe hasło dla katolików: „Poznanie i wykonanie uchwał I Synodu Plenarnego szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu“.

Jeden wielki krzyk bolesnej nędzy wznosi się dziś echem po całym świecie. Człowiek woła o poszanowanie swojego ja, o zaspokojenie pragnień swego ducha; domaga się spokoju i radości; żąda wszystkimi siłami szczęścia dla siebie i swoich bliźnich!

Tymczasem opary krwi unoszą się nad światem. Śmiercią samobójczą ginie komunistyczna i bezbożnicza Rosja; masoneria i komunizm niszczą w Hiszpanii życie ludzkie i najcenniejsze skarby kultury chrześcijańskiej. Straszny ucisk Kościoła sroży się w hitlerowskich Niemczech, gdzie gnębi się również wszelką swobodę myśli i przekonań ludzkich. Nad całym Dalekim Wschodem unoszą się opary krwi i straszna wre pożoga wojenna.

Świat się załamał duchowo! Przeżywamy kryzys kultury ducha!

Kiedy dokonują się przewroty, nie starczy jęczeć i boleć. Należy potężnym głosem uderzyć na alarm i bezlitośnie wskazać na wroga. Trzeba się zewrzeć w jedną zwartą potęgę, przejść do ofensywy i szukać drogi wyjścia.

Dominującą myślą ludzkości winien być potężny zew powrotu do Chrystusa i jego nauki, wołanie gwałtowne uznania Chrystusa swoim Królem i Władcą.

Przede wszystkim zaznaczyć należy, że sam Syn Boży domagał się rządów nad światem i ludźmi. Tych praw nie można Mu odmówić, uznając go Stwórcą świata. Jeżeli jednak jego władztwo ma trwać i boleść zamienić na radość, troski i udręki na szczęście, nie starczy Go tylko uznawać i palić Mu świąteczne świeczki, raczej trzeba uznać Jego naukę za podstawę życia jednostki i społeczności, w niej doszukać się sprawdzianów dla życia prywatnego i publicznego i nimi naświetlać i odważać każde zjawisko życia.

Cała działalność Chrystusa Pana wzoruje się na działalności samego Stwórcy. Bóg zaś, cokolwiek bądź czyni, czyni, **wiedziony miłością.** Toteż dzieło Chrystusowe znamionuje przede wszystkim miłość. Kocha Boga, kocha ludzi, kocha swoją Ojczyznę, kocha cały świat po wszystkie czasy, bez jakichkolwiek zastrzeżeń; kocha miłością ofiarną, miłością bez granic. — Miłość jest źródłem Jego światotwórczej potęgi, z miłości wypłynęło Jego zbawcze dzieło.

Mówi się tak głośno o sprawiedliwości. Ale bodaj że trudno będzie ją w ogóle znaleźć, a jeszcze trudniej stosować, jeżeli jej nie wyprzedzi miłość.

A cóż to jest miłość? I na to niepokojące i trudne pytanie znajdziemy odpowiedź w Piśmie św.: **„Bóg jest miłość“.**

Na miłości budowana sprawiedliwość nabiera właściwej wartości, nabiera takich wartości, które uniemożliwią panoszenie się zła, zagrodzą drogę zbrodni, podniosą poziom moralny człowieka, uczynią go zdatnym do prawego czynu. Tak pojęta sprawiedliwość winna znaleźć zastosowanie w życiu społecznym i gospodarczym, jednostkowym i gromadnym.

Rządy Chrystusa Króla opierać się zatem będą o miłość i z niej wyrastającą sprawiedliwość oraz o poszanowanie godności człowieka.

Dokonać się więc musi przeobrażenie pojęć i zasad życiowych.

Nie starczy jednakże wyrażać tylko podziw dla zwartej i pięknej budowy całości. Chrystusowi-Władcy zależało na tym, by **człowiek i ludzkość przekwasili całe swoje życie Jego zasadami.**

A to „przekwaszenie“ nastąpić może, jeżeli **nauka Chrystusowa niepodzielnie zawładnie rodziną, szkołą, życiem prywatnym i publicznym.** Dążyć trzeba do tego, by stworzyć taką atmosferę, która wytacza wszelkie obce ciało.

Ruch ku Chrystusowi w Polsce staje się coraz intensywniejszy. Liberalizm żydowsko-masońsko-komunistyczny rozpaczliwe stosuje metody, by mu drogę zagrodzić. Ima się najpodlejszych środków, choćby spaczania duszy, choćby najpodlejszego zakłamania obłudy i fałszu.

Czyż to nie wymowne świadectwo, że Królestwo Chrystusowe w obozie przeciwnym znajduje swoje uznanie. Boć **walczy się nie z lichotą, jeno z tym, co jest potężne i wielkie.**

W walce o Chrystusową Polskę nie należy szczędzić żadnych ofiar. Boć z chwilą, kiedy Chrystus Król zawładnie dzierżawami polskimi i polskim narodem, kiedy władztwo Jego w Polsce stanie się niepodzielne, wtenczas Polska będzie wielka, silna, mocarna.

Chodzi o to, by jak najrychlej ziścić Chrystusa niepodzielne królowanie nad całą Polską, nad całym Narodem, a przez to uczynić Polskę wielką i potężną, do czego wielce przyczyni się poznanie i wykonanie uchwał I. Synodu Plenarnego, jako szczytnego posłannictwa polskiego katolicyzmu.

Konstytucja a prawo wyborcze.

Art. 33 Konstytucja opiewa:

„Prawo wybierania ma każdy obywatel bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat dwadzieścia cztery oraz korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich.

Co wynika z art. 33 Konstytucji? Udział w wyborach jest uprawnieniem, co oznacza: obywatel może wybierać, ale nie musi wybierać. W jednym i drugim wypadku postępuje legalnie — zgodnie z ustawami“.

Wyjaśniamy.

Z powodu rozsiewania bałamutnych wieści co do przynależności politycznej kandydatów na posłów w naszym okręgu wyborczym wyjaśniamy, że **żaden z nich nie należy do Stronnictwa Narodowego.**

Ks. Weryński nie będzie kandydował.

Kraków. Ks. Henryk Weryński, który od decyzji ks. metropolity krakowskiego Sapiehy odwołał się za pośrednictwem nuncjatury do Ojca św., otrzymał w poniedziałek odpowiedź odmowną na swą prośbę o pozwolenie kandydowania do parlamentu.

Obraził się?...

Rezygnacja ks. H. Weryńskiego ze stanowiska prezesa Zw. Katolickich Radiosłuchaczy.

Ks. mgr Weryński nadesłał Kat. Agencji Prasowej list, w którym oświadcza, iż zrezygnował ze stanowiska prezesa tymczasowego Zarządu Związku Katolickich Radiosłuchaczy.

Skonfiskowano afisz wyborczy.

W Wilnie skonfiskowano afisz wyborczy, wzywający do głosowania na rzecz gen. Zeligowskiego i red. Mackiewicza.

P. Prezydent Rzplitej zwiedził wioski osadników w Poznańskim.

Poznań. We wtorek przejeżdżał przez Poznań p. Prezydent Rzplitej w towarzystwie żony i w otoczeniu świty. Po krótkim postoju w Poznaniu p. Prezydent udał się w dalszą drogę do Wronek w pow. szamotulskim celem wzięcia udziału w poświęceniu osady parcelacyjnej w Nowej Wsi. Na miejsce uroczystości przybył również ks. kardynał prymas Hlond oraz minister rolnictwa Poniatowski, wicemin. Wierusz-Kowalski i Jaroszyński, wojewoda poznański Maruszewski, wicemin. Łepkowski, dowódca O. K. gen. Knol, kurator okręgu szkoln. dr Jakubiec it.d. Poza tym byli liczni ziemianie, przedstawiciele sfer rolniczych, przemysłowych i in.

U wejścia do osady ustawiono wspaniałą bramę triumfalną, a plac ozdobiono masztami z flagami. Na początku uroczystości odbyło się nabożeństwo polowe i poświęcenie osady. Ks. prymas Hlond udzielił zgromadzonym błogosławieństwa, po czym odbyło się zwiedzanie osady. Następnie p. Prezydent udał się samochodem do osad w Biezdrowie i Chyrcicach, po czym udał się do Sierakowa, gdzie zwiedził stadninę państwową. Tam odbyło się śniadanie, po czym p. Prezydent odjechał przez Poznań do Warszawy.

Osada parcelacyjna w Nowej Wsi leży 20 km. od szosy do Wronek i obejmuje majętność państwową, złożoną z trzech folwarków. Majątek ten rozparcelowano w latach 1935, 36, 38, między osadników z Poznańskiego i Pomorza, a częściowo między osadników z woj. krakowskiego.

Plebiscytu nie będzie!

Poprawa granic koło Bogumina i w Tatrach.

Rokowania pomiędzy Warszawą a Pragą w celu uregulowania zagadnień, jakie wynikły na tle przejęcia Śląska Zaolzańskiego, toczą się w Pradze w atmosferze korzystnej i przy obopólnej chęci załatwienia ich w najszybszym czasie.

Natomiast w dziedzinach, najbardziej opinię interesujących, jak np. w zakresie spraw terytorialnych, należy się spodziewać, iż rokowania zostaną w najbliższym czasie zakończone. Dzisiaj można powiedzieć, że do plebiscytu na terenie Śląska Cieszyńskiego już nie dojdzie. Wyrównanie granic zostanie dokonane w drodze wzajemnej umowy. Jak słychać, strona polska ma otrzymać niektóre gminy w rejonie Bogumina, które by wzmocniły ten ważny węzeł kolejowy, a wzamian strona czeska uzyskałaby odpowiednie terytoria z większością czeską.

Inna sprawa, to uregulowanie naszych pretensji do Czadcy, Spisza i Orawy. Ta rzecz pozostaje otwarta ciągle. To już stanowi spór terytorialny pomiędzy Polską a Słowacją.

Wielka uroczystość Śląska.

W Katowicach odbyło się 28 bm. uroczyste wprowadzenie do Sejmu śląskiego posłów Zaolzia. W uroczystości wziął udział m. in. gen. Bortnowski, a z duchowieństwa ks. biskup śląski Adamski i biskup sufragan Binek. Chodzi tu o 4 posłów, mianowanych przez Prezydenta RP, a mianowicie pastora Bergera, dr Franciszka Bajorka, Augustyna Łukowa i Rudolfa Paszka.

Czesi zgadzają się na arbitaż Polski,

ale domagają się również zaproszenia Rumunii.

Odpowiedź rządu praskiego na notę rządu węgierskiego z 24 bm. w sprawie roszczeń terytorialnych idzie w tym kierunku, że rząd czechosłowacki zgadza się na propozycję Węgier, aby na terenach spornych zamiast plebiscytu rozstrzygał sąd rozjemczy. Rząd praski zgadza się na udział w tym sądzie Niemiec i Włoch. Jeżeliby te mocarstwa chciały zaprosić do tego sądu i Polskę, Czechosłowacja zastrzega sobie również zaproszenie Rumunii.

Rząd czeski złożył z urzędu prem. Rusi Zakarpackiej.

W środę rząd praski złożył niespodziewanie z urzędu prem. dr Brodyja. W godzinach wieczornych rozeszły się pogłoski o rzekomym aresztowaniu usuniętego dr Brodyja.

Na Dalekim Wschodzie

Hankou w płomieniach.

Hongkong. Oddziały chińskie, cofające się z Hankou, podpaliły w kilku punktach miasto. W chwili wkraczania wojsk japońskich pożar przybrał groźne rozmiary. W ciągu 24 godzin Hankou spotkał ten sam los, co Kanton. Obecnie miasto jest morzem płomieni.

Poco te zabiegi?

„Jeżeli — jak twierdzi premier Składkowski — opozycja, zwłaszcza Stronnictwo Narodowe, (którego premier wydaje się przede wszystkim być przeciwnikiem) jest obozem ludzi „słabych, zgorzkniałych i zawiedzionych" — to poco te zabiegi o nich?

Czy nie lepiej, że w parlamencie zasiadać będzie sam Ozon ludzi „mocnych, radosnych i pełnych nadziei"?, tak pisze „Warsz. Dziennik Narod."

Ongiś a dzisiaj.

W roku 1926 pisał w ówczesnym „Głosie Prawdy" (po przewrocie majowym) ówczesny czołowy publicysta obozu pomajowego: endeków zniszczyć, wytępić! — a dziś, jak słusznie zauważa „Kurier Poznański":

„Teraz ten sam obóz ze zmienioną tylko etykietą i ci sami przywódcy krzyczą od rana do wieczora na wszystkie strony: „Zgoda, — zjednoczenie!"... Gdzież byli ci „zjednoczeniowcy" przez zgórą dziesięć lat, gdy działo się to wszystko, co spowodowało stosunki, w których „jednoczenie" ogłasza się teraz jako konieczność? Czy widać wśród nich choć jednego, który by wówczas był przestrzegał przed tym, co się działo i był wówczas pracował na rzecz istotnego zjednoczenia?"

Bolszewicy w roku 1920

endeków uważali za swych najgorszych wrogów.

Z okazji tureckiej mowy premiera Składkowskiego, w której użył kilku zwrotów pod adresem Stronnictwa Narodowego i w której tak ostro zaatakował Stron. Narod., warto przytoczyć na tym miejscu ocenę Narodowej Demokracji przez propagandę bolszewicką przy armii sowieckiej, zalewającej w 1920 r. kraj polski.

W pracy agenta propagandy bolszewickiej A. Kona, zatytułowanej: „Polsza bolszewickaja i Polsza sowietskaja" — znajdujemy pogląd taki na endecję: „przeciwko tej partii władza sowiecka będzie musiała skierować swe **główne uderzenie**". Z tego wynika, że bolszewicy uważali endecję w roku 1920 za głównego swego wroga.

Generalny atak na Stron. Narod.

Mowa „turecka" prem. Składkowskiego stała się, jak podaje „Czas", jakby sygnałem generalnego ataku Ozonu na Stron. Narod. Ze szczególną ostrością atak ten prowadzony jest na odcinku prasowym. „Gazeta Polska" atakuje poza tym nie tylko Stron. Narodowe, ale ponadto PPS o to, jakoby obecni przywódcy PPS współdziałali w okresie walki Piłsudskiego z caratem i z organizacjami, wrogo usposobionymi do idei niepodległości. Socjalistyczny „Dziennik Ludowy" żąda kategorycznie od „Gazety Polskiej", by podała nazwiska tych przywódców, którzy współpracowali w okresie caratu z tymi organizacjami,

Relikwie św. Andrzeja Boboli spoczęły w kościele wileńskim.

Wilno. Wczoraj zakończyły się w Wilnie trzydniowe uroczystości, związane z przejęciem przez świątynie wileńskie relikwi św. Andrzeja Boboli. W kościele św. Kazimierza uroczyste nabożeństwo odprawił ks. prałat Sawicki. W świątyni, rzęsiście iluminowanej, byli obecni przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych delegacje pułków wileńskich i olbrzymie rzesze wiernych, które wypełniły kościół i plac przed świątynią. Konkluzyjne nabożeństwo odprawił w czwartek po południu ks. biskup Michałkiewicz. Następnie przed ołtarzem głównym odprawiono modły, dwaj OO. Jezuici, zdjąwszy relikwie z tronu, przenieśli je do kaplicy pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli, gdzie ustawiono je na miejscu wiecznego przeznaczenia. Na zakończenie uroczystości odśpiewano „Te Deum", „Boże, coś Polskę" i „Wszystkie nasze dzienne sprawy".

Niemcy nie chcą ani Angoli ani Konga,

lecz swych dawnych kolonij w Afryce.

Berlin. W związku z wystąpieniem niektórych dzienników angielskich, które wskazywałyby na Kongo Belgijskie oraz na Angolę Portugalską jako na tereny, przy pomocy których możnaby zaspokoić niemieckie postulaty kolonialne, „Deutsche Diplomatisch-politische Korrespondenz" stwierdza. że Niemcy nie roszczą pretensyj do tych terenów, które prawnie należą do kogo innego, lecz upominają się o te obszary które im zabrano.

Czynione ze strony pewnych kół angielskich próby oswojenia Niemców z myślą, że zwrot kolonji mógłby nastąpić kosztem strony trzeciej — spotkają się zarówno teraz jak i w przyszłości za stanowczą i konsekwentną odmową.

Znów konfiskata.

Nr. Ko. 317|38 r.

Postanowienie.

Dnia 26 października 1938 r. Sąd Grodzki w Nowym Mieście Lub. w sprawie karnej przeciwko Józefowi Rogozińskiemu, odpowiedzialnemu redaktorowi czasopism: „Drwęca", „Głos Mazurski" i „Głos Lidzbarski" o przestępstwo prasowe, na zasadzie art. 153 k. p. k. i § 20 ustawy prasowej,

postanawia:

zarządzić zajęcie czasopism: „Drwęca", „Głos Mazurski i „Głos Lidzbarski" z dnia 27. X. 1938 r. L Nr. 129 z powodu umieszczonych w tychże czasopismach na stronie drugiej artykułów „Wolne wybory" i „Ozon a żydzi", albowiem artykuły powyższe sugerują czytelnikom, jakoby władze administracyjne w sposób niedopuszczalny wpływały na wyborców, względnie też stanowią napaść na członka Rządu i podyktowane są chęcią poniżenia go w oczach czytelników, a zatem zawierają przestępstwo z art 127 k. k.

Zarazem zarządza się odebranie wszystkich egzemplarzy tych czasopism z drukarni, ekspedycji oraz z miejsc, w których pisma te wystawiono na widok publiczny, a nadto z rąk sprzedawców i roznosicieli.

Sędzia Grodzki (—) Z. Łazarewicz.

Za zgodność: E. Graliński, rej. sąd.

P. premier Składkowski a krytyka jego osoby.

Jak wiadomo, p. premier Sławoj-Składkowski oświadczył w ub. Sejmie, że artykuły prasowe, związane z jego osobą, z jego działalnością i wystąpieniami, **nie podlegają ograniczeniom i że w tym kierunku wydane zostały w swoim czasie do właściwych władz odpowiednie nakazy.**

Powyższy nakaz przypomina „ozonowy" „Kurier Poranny" w artykule wstępnym (nr. 297).

Piękne uroczystości w Cieszynie.

W Cieszynie odbyła się podniosła uroczystość wręczenia przez wojsko szabli pamiątkowej dowódcy samodzielnej grupy operacyjnej Śląsk, gen. Bortnowskiego. Na ofiarowanej szabli wyryty jest napis: Inspektorowi armii, gen. brygady Władysławowi Bortnowskiemu, wojska samodzielnej grupy operacyjnej Śląsk — Skoczów — Cieszyn — Jabłonków — Frysztat — Bogumin 23. 9., 2. 10. 1938 r.

Anglia wprowadza definitywnie obronę krajową.

Londyn. Pod przewodnictwem premiera odbyło się doniosłe posiedzenie specjalnego podkomitetu gabinetu, poświęcone sprawom obrony narodowej.

Na posiedzeniu omawiano plany, zmierzające do przyspieszenia i wzmożenia dozbrojenia, które przewidywać ma m. in. utworzenie osobnego ministerstwa zaopatrywania wojennego oraz ostateczne szczegóły ochotniczej służby narodowej na wypadek nagłej konieczności.

W tutejszych kołach politycznych przewidują, że preliminowana suma półtora miliarda funta szterlingów na wydatki związane z obroną, ulegnie podwyższeniu.

900 ludzi pod grozą straszliwej śmierci. Statek płonie na morzu. — Parowiec „Deutschland" wzywa ratunku.

Nowy Jork 26.10. Wczoraj o godz. 23 min. 22 schwytano sygnały S O S, pochodzące z pokładu parowca niemieckiego „Deutschland", podążającego z Hamburga do Nowego Jorku. Statek znajdował się w odległości 320 klm. na południowy wschód od przylądka Race na Nowej Finlandii. Na pokładzie statku wybuchł pożar.

Morska stacja radiowa w Chatham w stanie Massachussetts zawiadomiła, iż trzy statki udały się na pomoc niemieckiemu parowcowi.

„Associated Press" donosi, że pożar, jaki powstał na transatlantyku „Deutschland", został umiejscowiony, a następnie ugaszony przez załogę.

W odpowiedzi na gawędę Starego Macieja.

Szanowny Panie Macieju!

W swojej ostatniej gawędzie polemizujesz z urzędnikami, że kupują u Żydów. Słuszny to zarzut z punktu widzenia patriotyczno-państwowego. Jednakowoż zapominasz, że są jeszcze i inni, u których nie powinien żaden Polak patriota kupować, a zwłaszcza urzędnik. Są to firmy wyraźnie niepolskie.

Obserwuję ten objaw od dłuższego czasu i coraz to nowe nabywam doświadczenia. Są one poniekąd bardzo ciekawe, gdyż stwierdziłam, że ceny w tych składach są wyższe dla Polaków, sięgające nawet 50 proc., a dla rdzennie swoich ziomków niższe, znowuż o tyle i to z tym, że to są „unsere lejt" i dla nich osobna obsługa w ich własnym języku.

Gdy zwróciłem pewnemu panu na to uwagę, który razem ze mną stwierdził, iż kupują w tej firmie urzędnicy, odpowiedział mi tenże urzędnik:

„On też obywatel polski i płaci podatki, więc swój, choć mówi w domu tylko obcym językiem. Urzędowo w porządku, prawda?

Ale nie jest w porządku z punktu widzenia prawdziwego Polaka, a tym mniej, o ile do takiej firmy przychodzi urzędnik polski i żąda, dla ułatwienia interesu, towaru w obcym języku, a nie w swoim ojczystym. A to się też zdarzyło

Czy nie ma tu w naszym mieście doprawdy solidnych firm czysto polskich i chrześcijańskich?

Więc, panie Macieju, nasadźcie mocno swe okulary, a zobaczycie niejedno, co Was będzie szalenie interesowało i intrygowało.

Czytając wywody Jego w gawędach o ekspansji kapitału nam wrogiego i rozpościeraniu się spółdzielczości nam obcej, zwracam uwagę na objaw powyższy, gdyż uznaję zasadę „Swój do swego po swoje". **Polka-obserwatorka.**

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 28 października 1938 r.

Kalendarzyk. 28 października, piątek, Szymona.
29 października, sobota, Narcyza.
30 października, niedziela, 21 po Św.

Wschód słońca g 6 — 23 m. Zachód słońca. g. 16 — 19 m.
Wschód księżyca g 11 — 38 m. Zachód księżyca g 20 — 19 m.

Z miasta i powiatu

Niedziela misyjna i akademia misyjna.

Nowe Miasto. W niedzielę o godz. 10 odprawił uroczystą Mszę św. ks. Jasiński, kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Wilamowski. Po południu po różańcu odbyła się akademia misyjna w ochronce, o której to akademii już wzmiankowaliśmy. Należy jedynie uzupełniająco podać, iż referat o misjach wygłosił ks. dr Pryba, w którym przedstawił obyczaje pogan i stan misjonarzy, sióstr i braci, Ks. dr Pryba podziękował też wszystkim obecnym za tak liczne przybycie, członkom Dzieci Marii za pracę, p. Smukale za ofiarowanie pieśni i wyćwiczenie chóru Dzieci Marii i słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Carystus" akademię zakończył.

Chorągiewki na przyozdobienie grobów.

Nowe Miasto. Na zbliżający się Dzień Zaduszny polecamy gorąco wzorem lat ubiegłych chorągiewki na przyozdobienie grobów naszych drogich zmarłych. Spełnimy przy tym miły Bogu uczynek, bo dopomożemy do złagodzenia niedoli bliźniego, gdyż czysty zysk ze sprzedaży tych chorągiewek jest na ten cel przeznaczony. Chorągiewki nabywać można w cenie 10 gr za szt. już wcześniej w firmie Szudziński i Jentkiewicz, u p. Urbanowskiej i w księg. „Drwęca", a w dniu Wszystkich Świętych na cmentarzu.

Stow. Pań Miłosierdzia św. Winc. a Paulo.

Oto typy żydofilów z ostatniego jarmarku w Nowym Mieście.

Od lewej: Uśmiechnięta, a srodze naiwna panna, manifestuje swe żydofilstwo.

Żydofil (w środku) o tępym wzroku i — jak można sądzić z jego postępowania — umyśle...

Z prawej gospodyni z koszykiem, nie bardzo zadowolona z tego, iż objektyw aparatu fotogr. skierowano w jej stronę.

Niewątpliwie Czytelnicy znają nazwiska uwiecznionych na zdjęciach żydofilów.

Niechlubny rejestr.

Nowe Miasto. Podczas ostatnich targów pikietujący młodzi narodowcy zarejestrowali żydofilów, których nazwiska dziś podajemy (w nast. nrze ukaże się jeszcze jedna seria nazwisk ludzi hołdujących, mimo bojkotu wrogiego nam elementu, wstrętnemu żydofilstwu):

Irena Kopańska, córka rolnika i Cecylia Sałacka, córka dróżnika — obie z Mroczna, Rozmanowska, żona rob. — Kaczebagno, rolnik Deuter z synem — Kaługa, Wolff z córką — W. Bałówki (dwaj ostatni — to Niemcy), Ziółkowska, córka rolnika — M. Bałówki, rolnik Kalinowski z żoną — Tylice, Renklówna, córka rolnika — Mroczno, Dobrowolska, żona rob. — Lipowiec, Skocka, żona rob. — Nowy Dwór, Gruźlewska, żona roln. — Skarlin, Tyburska, żona rob. — Gwiździny, rolnik Jan Stachewicz — Bratuszewo, roln. W. Kochański, roln. T. Otremba, rzeźnik Ewertowski, rob. Zalewski z żoną — wszyscy ze Skarlina. Wreszcie kilka nazwisk żydofilów (ek) z Nowego Miasta: Małecka, córka wdowy, Zawadzka, żona handlarza, Strzębska, żona rob., szewc Grodzki, Brandtówna, córka rob., uparta żydofilka. (D. c. n)

Wobec tego, iż wielu jeszcze przedstawicieli warstwy robotniczej popiera Żydów, pytamy robotników i ich najbliższych, czy pomoc zimową również otrzymywali i otrzymywać będą od popieranych przez nich kandydatów na emigrację, czy też dzięki ofiarności katolickiego i polskiego społeczeństwa, a więc i kupiectwa?

Usunięto fatalną polszczyznę ze szyldu.

Nowe Miasto. Przed kilkoma dniami wzmiankowaliśmy o wywieszeniu na jednej z kamienic przy ul. Kazimierza szyldu, na którym napis roił się od błędów. Dzięki naszej notatce napis ostatnio poprawiono, O takie drobnostki, jak brak interpunkcji, nie mamy oczywiście pretensji.

Sport nowomiejski boryka się z trudnościami finansowymi.

Nowe Miasto. W czwartek, dnia 27 bm. w świetlicy PW i WF odbyło się zebranie miejsc. Klubu Sport. „Pogoń“ przy udziale przeszło 30 członków. Obrady zagaił hasłem „Czołem“ i im przewodniczył prezes klubu p. Jastrzembski. Sekretarz p. Landsberg odczytał protokół z ostat. zebrania, który przyjęto bez zmian. Prezes wezwał wszystkich członków do gorliwej pracy na niwie sportowej, starań około podniesienia poziomu sportu oraz regularnego płacenia składek. Na zakończenie sezonu projektuje się urządzić 2 mecze piłki nożnej w dniu 7 listopada br. Przybędą na nie drużyny z Wąbrzeźna i Jabłonowa wzgl. też 2 drużyny z Wąbrzeźna. Ze względu na to, iż kasa klubowa jest pusta, członkowie upoważnieni przez zarząd, przeprowadzą zbiórkę domową, przy czym KS „Pogoń” sądzi, iż sympatycy sportu nie odmówią miejsc. klubowi, borykającemu się z trudnościami finansowymi, poparcia. Gospodarz p. Seroczyński podniósł, iż słaby stan finansów klubu jest powodem niesprowadzenia przez klub do Nowego Miasta poważniejszych drużyn. Klub nie korzysta z subwencyj, stan kostiumów jest fatalny. Kapitan II drużyny piłk. p. Hentschke zanalizował grę tejże drużyny podczas meczu z „Sokołem” lubawskim. Spotkanie to — jak wiadomo — skończyło się wygraną gospodarzy w stosunku 3:0. Zimową porą klub będzie nadal czynny, w sali gimnastycznej szkoły powszechnej będą się mianowicie odbywały gry ping pongowe oraz siatkówki i koszykówki. Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący zamknął zebranie hasłem „Czołem”.

Zebranie przedwyborcze Ozonu.

Lubawa. W ubiegły poniedziałek z okazji odbywającego się targu zostało do hotelu pod Orłem zwołano zebranie przedwyborcze przez jakiś komitet (OZN?), przyczym hucznie reklamowano, że przemawiać będzie przyszły poseł na Sejm p. Malinowski. Zebranie to miało się rozpocząć już o godz. 10-tej, a że nie było ani jednego uczestnika, odłożono je na godz. 11.30, ostatecznie zaś rozpoczęło się o godz. 12.15 przy około 30 zebranych w tym naturalnie większości narodowców, którzy przybyli z ciekawości, aby usłyszeć, co ten przyszły p. poseł powie. Zagaił p. Kochanowski z Montowa, przy czym udzielił głosu p. Malinowskiemu, który obiecał dużo zdziałać dla dobra rolników, ale jakie będą czyny, odczekamy. W dyskusji jako pierw. zabrał głos p. Karpiński wójt gminy Grodziczno, który nawoływał do gremialnego głosowania, by przeprowadzić przedstawiciela rolników, drugi przemówił p Kamiński z Dębienia, wielki **działacz z czasów BB.**, m. in. bardzo długo się rozwodził i krytykował dawny system, który poprzednio popierał, głos zabrał też p. Marszałek z Łążyna. Na tym zebranie zakończono.

Z targu.

Lubawa. W poniedziałek. 24 bm. na targu płacono za ft masła 1,40—1,50, mdl jaj 1,30, kury 1,30—1,80, kaczki 1,60—2,50, gęsi 3,50—4,50 cielęta 10—18, za 50 kg kapusty 3—3,50, świnie na rzeź 40—46 zł za 50 kg, parka prosiąt 18—30 zł.

Równocześnie odbył się spęd bekonów i płacono 43 zł za ctr. Dowóz był dość liczny.

Biblioteka TCL w Lubawie

donosi swym Czytelnikom, że z okazji przypadającego święta WW. Swiętych we wtorek, dnia 1 listopada rb, książki wydawać się będzie w dniu poprzedzającym, t j w poniedziałek. dnia 31 10 rb. od godz. 18 30—19.30.

Swięto Chrystusa Króla w Lubawie.

Lubawa. Z okazji Swięta Chrystusa-Króla w niedzielę, dnia 30 października, odprawione zostaną o godz. 3.30 po poł. **uroczyste nieszpory** z wystawieniem Najśw. Sakramentu oraz kazaniem. Na nieszpory przybędą **poczety sztandarowe** wszystkich organizacyj Akcji Katolickiej, wszystkich towarzystw i cechów i ustawią się jak zwykle przed głównym ołtarzem. **Organizacje i stowarzyszenia** ustawiają się na ulicy Zamkowej do procesji w takim samym porządku jak do procesji w Swięto Bożego Ciała. Zaraz po nieszporach wychodzi **procesja** pod pomnik Chrystusa-Króla. Procesja kroczyć będzie przez Przygródek, ul. Jagiellońską i Kuppnera. zaś wraca do kościoła ul. Warszawską przez Rynek i ul. Kościelną. **Uprasza się o iluminowanie okien w czasie procesji**.

Pod pomnikiem Chrystusa-Króla nastąpi 1. krótkie przemówienie 2. odmówienie litanii do Najśw. Serca Jezusowego 3. Wspólne odmówienie „Wierzę w Boga„ 4. odśpiewanie jednej zwrotki pieśni „My chcemy Boga”. Podczas procesji utrzymuje porządek Straż Pożarna. Wieczorem o godz. 8 mej urządza się na sali hotelu „Pod Orłem” (p. Kowalskiego **wielki koncert** instrumentalno-wokalny, którego całkowity dochód przeznacza się **na odnowienie kościoła farnego.** Ze względu na tak bardzo doniosły cel koncertu uprasza się Szan Obywatelstwo o jak najliczniejszy udział. W Swięto Chrystusa-Króla manifestować będziemy publicznie pod pomnikiem uczucia nasze katolickie i gorące przywiązanie do wiary ojców naszych — pamiętajmy wtedy też **o potrzebach Domu Bożego,** Swiątyni-mieszkania Chrystusa-Króla i złóżmy ofiarę na odnowienie kościoła farnego.

Szanowne Obywatelstwo uprasza się o uczczenie Swięta Chrystusa-Króla przez **udekorowanie domów flagami narodowymi a okien nalepkami Akcji Katolickiej**.

Sprzedaż nalepek po cenie 10 groszy za sztukę uskutecznią druhny K.S.M ż. w dniach 28 i 29 październ.

Zarząd Akcji Katolickiej w Lubawie.

Święto Chrystusa Króla.

Nowe Miasto. W niedzielę, dn. 30 bm. obchodzi Akcja Katolicka w całej Polsce doroczną swą uroczystość. W dniu tym Akcja Katolicka złoży publiczny hołd Chrystusowi Królowi, biorąc gremialny i czynny udział — i to:

1) Od 23—29 bm. spowiedź św. wszystkich stowarzyszeń Akcji Katolickiej parafii nowomiejskiej.

2) Od 27 bm. sprzedaż nalepek, które nabyć można u prezesa Akcji Katolickiej.

3) W dniu 30 bm. o godz. 9,30 zbiórka parafii i stowarzyszeń na Placu św. Tomasza. Następnie pochód ulicami: Sienkiewicza, Kościuszki, Sobieskiego, Rynek — do kościoła parafialnego na uroczyste nabożeństwo.

4) Po południu o godz. 3,45 uroczysta akademia w Hotelu Centralnym

5) W dniu Święta zbiórka uliczna, przeprow. przez Tow. św. Winc. a Paulo do puszek na rzecz Akcji Katolickiej.

Zarząd parafialnej Akcji Katolickiej prosi wszystkich Parafian o jak najgodniejsze uczczenie święta Chrystusa Króla przez wywieszenie flag kościelnych i narodowych, nie mniej udekorowanie domów oraz umieszczenie w oknach nalepek i wieczorem iluminowanie okien.

Poza tym apelujemy do katolickiego społeczeństwa o wzięcie gremialnego udziału w pochodzie i w akademii.

Za Zarząd:

(—) Ks. dr Leon Pryba, asystent paraf. Akcji Kat.

(—) B. Gęstwicki, prezes paraf. Akcji Kat.

Chorągiewki na groby.

Lubawa. Stowarzysz. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie uprzejmie przypomina, że jak w poprzedn. latach, tak i tego roku chorągiewki żałobne celem przyozdobienia grobów naszych zmarłych są do nabycia w składach papieru względ. drogeriach pp. Jankowskiego. Jaroszewskiej, Opałkówny, Maliszewskiego, Willa, Kaszubowskiego i Truszczyńskiego. Czysty dochód przeznaczony dla ubogich

Również uprzejmie polecamy ofiarności Szan. Obywatelstwa kwesty na cmentarzu po procesji w dniu Wszystkich Swiętych. Zarząd.

Z województwa warszawskiego

Pożegnanie dyrektora gimnazjum.

Działdowo. W ub. sobotę grono nauczycielskie żegnało dyrektora gimnazjum p. Biedrawę który odchodzi do Bydgoszczy a nie jak pierwotnie donosiliśmy, do Płocka.

Przestroga dla graczy.

Działdowo. W jednym z miejsc. lokali policja zajęła część gotówki i karty do gry, gdyż stwierdziła, że gracze uprawiali grę hazardową. Sprawa znajdzie się niewątpliwie w sądzie.

Z Pomorza

Kurs dla kandydatów orkiestr wojsk.

Brodnica. Dla chłopców w wieku od 10 do 15 roku życia, chcących służyć w orkiestrach wojskowych otwiera szkoła muzyczna dwu letni kurs przygotowawczy. Program obejmuje naukę zasad muzyki oraz gry na instrumentach wchodzących w skład orkiestry wojskowej. Uczniowie otrzymują świadectwo na podstawie którego będą przyjmowani do orkiestr wojskowych.

Opłata na wymienionym kursie wynosi 6 zł mies. Zdolni i pilni uczniowie będą korzystać ze zniżek, ewentualnie ze zupełnego zwolnienia z opłaty. Nauka dla uczestników kursu będzie się odbywała dwa razy na tydzień w godzinach po południowych. Zamiejscowi otrzymają zniżki kolejowe. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat szkoły w gimn. żeńskim.

Uroczyste poświęcenie nowego cmentarza i krzyża cmentarnego w Laskowicach.

Laskowice, pow. świecki. Uroczyście witały Laskowice w niedzielę, 16 bm. JE. ks. biskupa Dominika O godz. 9 kampania honorowa Kolej. Przysp. Wojsk. i reprezentacyjna orkiekstra kolejowa z Bydgoszczy czekały na peronie. — Potężnym marszem powitano wysiadającego z pociągu Dostojnika. Krótko po tym przemówił w imieniu władz kolejowych p. komandor Kłosowski z Torunia. Przed dworcem czekały tłumy publiczności i delegacje KPW, przybyłe z różnych miejscowości Pomorza. Wprowadzono J. E. do tymczasowej pięknie przystrojonej kaplicy Na progu powitał J. E Ks. Biskupa miejscowy duszpasterz ks. Szczepański, dziękując w imieniu wszystkich, korzystających z nabożeństw Władzy Duchownej za to dobrodziejstwo.

Po mszy św., którą celebrował ks. Biskup, utworzyła się wielka procesja i przy wtórze pieśni „Kto się w opiekę”, ruszyła na nowy cmentarz. Tu wzruszające kazanie o cmentarzu i poświęcenie jego wygłosił ks. Biskup. Całe pole, przeznaczone na miejsce wiecznego spoczynku, zalegały tłumy publiczności z władzami kolejowymi i samorządowymi z p. starostą mgr Ćwinarowiczem na czele. Nad cmentarzem królował potężny, ciężki krzyż dębowy, który setki rąk pracowników kolejowych poprzedniego dnia postawiły na środku cmentarza. Każde serce wzruszyć się musiało, gdy po poświęceniu ks. Biskup odmówił modlitwy za umarłych i za tego, który pierwszy na tym cmentarzu spocznie. Na zakończenie wszyscy obecni odśpiewali „Witaj Królowo”.

Po defiladzie organizacyj KPW odbyło się krótkie zebranie delegatów i prezesów poszczególnych organizacyj. Zebranie zagaił p. komandor Kłosowski, podkreślając w swym przemówieniu konieczność wybudowania kościoła w Laskowicach. Do tej pracy trzeba przystąpić zaraz na wiosnę. Tego wymaga dobro pracowników kolejowych i podróżnych. Laskowice bowiem są najważniejszym węzłem kolejowym na Pomorzu. Za tak przychylne nastawienie p komandora, władz kolejowych i całej organizacji KPW dziękował miejscowy duszpasterz ks. Szczepański. Wreszcie zabrał jeszcze głos p. starosta Cwinarowicz i J. E. Ks Biskup Dominik. Wszyscy mówcy zgodnie stwierdzili potrzebę wybudowania świątyni i obiecali swe poparcie.

O godz. 14 orkiestra KPW i tłumy publiczności żegnały odjeżdżającego ks. Biskupa. Dekoracje wszystkich domów i liczne bramy triumfalne były dowodem wdzięczności mieszkańców Laskowic i okolicy za utworzenie osobnej stacji duszpasterskiej w Laskowicach.

Uroczysta promocja na doktorów honor. Uniwersytetu Jana Kazimierza.

Warszawa. Na Zamku odbyła się niezwykła uroczystość. A mianowicie Senat Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie przeniósł się w komplecie na teren Warszawy, gdzie w czwartek o godz. 12 30 odbyła się uroczysta promocja na doktorów honor. Uniw. Jana Kazimierza P. Prezydenta RP., marsz. Smigłego Rydza i min. Becka w dowód wdzięczności za powrót Sląska Zaolzańskiego do Polski.

Zebranie koła nowomiejskiego S. N.

Nowe Miasto. Zebranie miejsc. Koła Stronnictwa Narodowego odbędzie się **w świetlicy Zw. Zawod. „Praca Polska“** przy ul. 19 Stycznia nr 3 (dom p. Pawłowskiego) w **środę, dn. 2 listopada rb. o godz.** 20 (8 wiecz.).

Referat n. t. **wyborów samorządowych,** w których Str. Nar., w przeciwieństwie do wyborów sejmowych i senackich, bierze jak najczynniejszy udział, wygłosi prezes powiatowy S. N. ks. prof. Dembieński. Obecność członków obowiązkowa.

Czołem!

Zarząd Koła S. N. w Nowym Mieście.

RUCH TOWARZYSTW

Nowe Miasto. Aby dać wyraz głębokiego przywiązania do Chrystusa Króla upraszamy wszystkich członków Tow. św. Józefa o wzięcie gremialnego udziału w obchodzie święta Chrystusa Króla. Zbiórka o godz. 9.30 na Placu św. Tomasza. Zarząd.

Nowe Miasto. Wszystkich członków Tow. Ludowego uprasza się o wzięcie udziału w obchodzie święta Chrystusa Króla o godz. 9 30 na Placu św. Tomasza. Zarząd.

Tow. Śpiewu „Harmonia”.

Nowe Miasto Dziś tj. w piątek odbędzie się lekcja śpiewu chóru mieszanego w lokalu p. Bony o godz. 8.

Zarząd.

Zw. Powstańców Wielkopolskich Stow. zarej. koło Nowe Miasto Lub.

Nowe Miasto. W niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 14 odbędzie się plenarne zebranie tut. koła w świetlicy PW. przy ul. Jagiellońskiej. Ze względu na omówienie ważnych spraw Zw. oraz zbliżającego się święta państwowego (11 listopada 1938) obchodu rocznicy 20-lecia powstania Polski przybycie wszystkich członków jest konieczne.

„Za Wolność” Zarząd.

GIEŁDA WARSZAWSKA

dolar 5.31 frank francuski 14.23; frank szwajcarski 120.80 funt szterling 25.39; marka niemiecka 212.01; korona czeska 18 28; gulden gdański 100.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 27 10.	Bydgoszcz, 24. 10.
Żyto nowe	13.75— 14.25	14.25— 14 50
Pszenica	18 50— 19 00	19.00— 19 50
Jęczmień	14 75— 15 25	14 75— 15.00
Owies	15.10— 15.50	15 25— 15.50
Groch Viktoria	25.00— 27.00	23.50— 27 50
Groch Folgera	24 50— 26.50	22.00— 25.00
Wyka jara	23.00— 24.00	20,50— 21.50
Siemie lniane	48.00— 51.00	47.00— 49.00
Rzepak zimowy	40 50— 41.50	41,00— 42,00
Gorczyca	33,00— 35,00	33.00— 35.00

Za redakcję odpowiedzialny: Stanisław Lewandowski w Nowym Mieście Lub.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

JARMARK na bydło i konie

odbędzie się

w czwartek, dnia 3 listopada 1938 r.
na targowisku miejskim.

Brodnica, dnia 25 października 1938 r.
Zarząd Miejski.

Przedzierżawienie polowania

W poniedziałek, dnia 31. X. 1938 r. o godzinie 18-tej odbędzie się w lokalu p. Dreszlera przedzierżawienie terenu łowieckiego Nowydwór Bratiański na przeciąg 6 lat.

Przewodniczący Spółki Łowieckiej.

Mam na sprzedaż

maneż, pług ręczny, pług jednoskibowy na kółkach Nr. 6, brony żelazne, kultywator 7-zębowy, wóz roboczy 2 1|4", radio 3 lampowe

H. SARNOWSKI,
Lipowa Góra przy Łąkorzu.

Naszej Szan. Klienteli podajemy do łaskawej wiadomości iż w związku z ustawą z dnia 3 sierpnia 1938 r.

Zmuszeni byliśmy wymianę mąki znieść wobec tego przenieśliśmy naszą składnicę

z ul. 19 Stycznia

w ul. Przygródek nr 8.

Polecamy nadal dobre otręby, mąkę, kaszę oraz inne produkty młynarskie
Z poważaniem

BR. GŁOWACCY wyroby młynarskie **Lubawa.**

MĄKĘ RYBNĄ
(Fischmehl)

do tuczenia świń po niżej wskazanych cenach:

przy jednorazowym	odbiorze	od	1|2 do 4 kg	25 gr za 1|2 kg
"	"	"	5 " 24 kg	23 gr za 1|2 kg
"	"	"	25 " 49 kg	21 gr za 1|2 kg
"	"	"	50 kg wzwyż	20 gr za 1|2 kg

POLECA

STANISŁAW ROST, Nowe Miasto
Rynek 21. — Telefon 36.

Przepisy sposobu użycia wręcza się przy zakupie

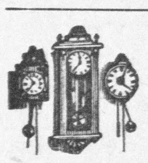
Na bieżący sezon

oprócz aparatów własnej konstrukcji o znanej dobroci

polecam światowej marki aparaty radiowe KOSMOS i KORONA

Wykonuję fachowo wszelkie reperacje i przeróbki z zakresu radia
Ładowanie akumulatorów.

ZAKŁAD RADIOTECHNICZNY
A. Swiniarski, Nowe Miasto, Rynek 2

F-a JAN KRASIŃSKI
Lubawa, Rynek
poleca po niskich cenach

obrączki ślubne — zegarki kieszonkowe i ręczne - zegary ścienne i budziki - artykuły optyczne - płyty gramofonowe oraz przybory do instrumentów muzycznych.

Obsługa rzetelna. Fachowe wykonanie wszelkich reperacyj.
Wstąp i przekonaj się.

Rowery

Otello, Lux, s,
Oryg. Luxo 1
Delta, Balt ne.

Opony i części zapasowe do rowerów.

Przybory elektro-techniczne.

Żyrandole — baterie kieszonkowe i anodowe stale świeże na składzie.

Maszyny do szycia.
PASY ZAPĘDOWE.

Ceny bezkonkurencyjne.

FR. WANTOWSKI, BRODNICA,
Skład broni — Rynek 19.

Mam większą ilość **buraków** pastewnych na sprzedaż
Witkowski Al., Sampława.

Poszukuję jedną **dobrą krowę** z mlekiem względnie na ocielenie. Kto? wskaże eksp. „Drwęcy" Nowe Miasto Lub

---

Na dzień Zaduszny

poleca
lampki i świece nagrobkowe

KSIĘG. „DRWĘCA"
Nowe Miasto.

Na sezon zimowy

polecam po korzystnych cenach:

kafle
białe i kolorowe
piece żelazne
rury,
węgiel opałowy i kowalski
BRYKIETY

Alfons Leski
LUBAWA-Pomorze
Grunwaldzka 10.
skład żelaza - narzędzi - Art. budowlane - Sprzęty kuchenne porcelana - Szkło - Fajans

---

Wielki wybór:
TRYKOTÓW
SWETRÓW
WEŁNY
WSZELKIE BŁAWATY
i duży wybór towarów krótkich

POLECA
B. Schlesinger
LUBAWA, Zamkowa 17
Naprzeciw piekarni p. Raszkowskiego

Nowożeńcom

kompletne wyprawy jak porcelanę, fajans, szkło wyroby emaljowane, cynkowane oraz wszelkie sprzęty kuchenne

poleca po zniżonych cenach

Wł. Wyźlic
dawn. Fa Wł. Czajkowski
skład żelaza sprzętów kuchennych
LUBAWA, Rynek 12

KAPELUSZE DAMSKIE

oraz **czapki męskie**
w wielkim wyborze poleca najtaniej w nowo otwartym składzie

W. DUCHNA
Nowe Miasto, Sobieskiego 9
naprzeciw rzeź. p. Ludwickiego

Przeciw pryszczycy

do dezyfekcji
poleca najtaniej
Sodę żrącą
Ocet drzewny
Dziegieć
Smołę drzewną

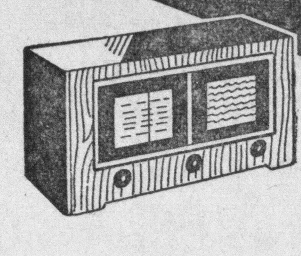
Józef Cieszyński,
drogerja i skład farb
Nowe Miasto Lubawskie
Rynek nr. 7 Telefon nr. 62
Rok założ. 1909.

Maneże

rozmaitych typów po cenach znacznie zniżonych ma w zapasie i oddaje na korzystnych warunkach

„UNIA" sp. akc.
BRODNICA.

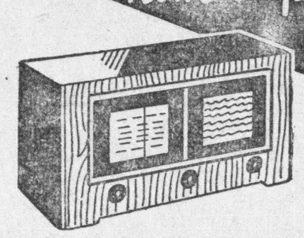
Nowe Supery **TELEFUNKEN**

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU.
DEMONSTRUJE i SPRZEDAJE NA DOGODNYCH WARUNKACH

A. Białachowski, Brodnica n. Drw.
Telefon 120.

Nowe Supery **TELEFUNKEN**

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU.
DEMONSTRUJE i SPRZEDAJE NA DOGODNYCH WARUNKACH

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32|34 Telefon 94.

Pasy zapędowe

wielki wybór najtaniej
poleca
Składnica skór
Cz. Balcerowicz,
Brodnica
przy moście — telefon 111.

Wszystkim, którzy nam nadesłali swe życzenia w dzień ślubu naszego składamy nasze serdeczne

„Bóg zapłać"

Józef Kułakowski z żoną
z domu Ewertowska
Kazanice — Targowisko, w październiku 1938 r.

ONDULACJĘ
trwałą - PAROWĄ i elektryczną

ondulację wodną — wykonuje się po cenach przystępnych przez pierwszorzędne siły fachowe farbowanie brwi i rzęs na trwało

W ZAKŁADZIE FRYZJERSKIM dla PAŃ i PANÓW **Jana Zielińskiego,**
Nowe Miasto Lubawskie, ul. Sobieskiego nr. 10
(naprzeciw p. Polakiewicza skład tytoniu).

Stare żelazo

maszyny i urządzenia oraz złom metalowy dla swej odlewni kupuje i płaci ceny rynkowe

„UNIA" sp. akc.
BRODNICA.

Najoszczędniejsze
Parniki
do kartofli „Żar"
Kafle
do pieców białe i niebiesk.
Kafle szamotowe w różnych kolorach i deseniach
Wszelkie okucia do kuchen i pieców najtaniej i w wielkim wyborze poleca

A. Truszczyński
skład żelaza.
Lubawa, tel. 94

Obrączki ślubne

polecam najkorzystniej

K. Mówka
zegarmistrz i złotnik
LUBAWA, Rynek 10.

Kupuję złoto i srebro.

Drzewo

opałowe, gromady zdatne na płoty itp. sprzedaje
Majątek Cibórz
p. Lidzbark

---

2 pokoje i kuchnia

do wynajęcia
Lubowiecki,
Nowe Miasto.

SPRZEDAJĘ

3-miesięczne
dogi,

tygrysowe, czystorasowe oraz rocznego BERNARDYNA, bardzo czułego

Maj. Gwiździny,
p. Nowe Miasto Lub.

Polski
„Fiat"
na sprzedaż. Gdzie? wskaże eksp. „Drwęca" Nowe Miasto.

Węgiel

opałowy
kowalski
brykiety
i węgiel do prasowania
poleca

Franciszek Tysler,
Lubawa.

Księgi handlowe

i obrachunkowe dla młynów zakładam — prowadzę fachowo i solidnie.

Bilanse i inwentury
sporządzam wg. przepisów ustawowych.

Kursy księgowości udzielam.

R. Rosiński, buchalter bilans.
Brodnica, ul. Sienkiewicza 9.

Piekarnia

od zaraz
do przejęcia
Matuszewski, Rybno, pow. Działdowo.

Pokój

umebiowany
od zaraz do wynajęcia z osobnem wejściem.
Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy"
Nowe Miasto.

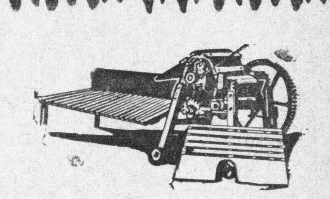
---

2 czeladników
stolarskich na stałą pracę poszukuje się od zaraz
Lidzbark, Staremiasto 21.

Pomocnik
krawiecki może się zaraz zgłosić
B. Ostrowski, mistrz krawiecki
Brodnica, Przykop 1.

Samotny
pasterz-dojarz
i starsza dziewczyna do kuchni od zaraz potrzebni
Dembicki, Lubawa,
wybudowanie.

Majątek Białobłoty
przyjmuje zamówienia na **zarybek karpia i na kroczki.**
Dostawa natychmiast.

Z mego dobrze zaopatrzonego składu

POLECAM

po zniżonych cenach
wszelkie **maszyny rolnicze**
Parniki „ŻAR" i inne.
Siekacze do buraków
oraz **wszelkie części zapasowe do takowych**
Kafle do pieców
w różnych kolorach i odcieniach i okucia do takowych,
Piece żelazne
pokojowe i kuchenne.
Latarnie stajenne
najnowszego wykonania.
Separatory do mleka
Maszyny do szycia
Broń i amunicja.

N. EWERTOWSKI,
handel żelaza, maszyn i artykułów rolniczych
sprzęty domowe — szkło — porcelana i fajans
Nowe Miasto Lubawskie
Rynek 27 Tel. 66

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na Święto Chrystusa Króla.

EWANGELIA,

napisana u św. Jana w rozdz. XXVIII w 33—37.

Wszedł tedy zasię Piłat do ratusza i wezwał Jezusa i rzekł mu: Tyś jest król żydowski? Odpowiedział Jezus: Sam od siebie to mówisz, czyli ć insi powiedzieli o mnie? Odpowiedział Piłat: A zali ja jest Żyd? Naród twój i najwyżsi kapłani podali mi cię; cóżeś uczynił? Odpowiedział Jezus: Królestwo moje nie jest z tego świata: gdyby królestwo moje z tego świata było, wzdyby się bili słudzy moi, żebym nie był wydan Żydom: lecz teraz królestwo moje nie jest stąd. Rzekł mu tedy Piłat: Toś ty jest król? Odpowiedział Jezus: Ty mówisz żem ja jest królem. Jam się na to narodził i na tom przyszedł na świat, abym świadectwo dał prawdzie; wszelki, który jest z prawdy, słucha głosu mego.

Uroczystość Wszystkich Świętych.

EWANGELIA,

napisana u św. Mateusza, rozdz. V. w. 1—13.

W on czas, widząc Jezus rzesze, wstąpił na górę, a gdy usiadł, przystąpili do niego uczniowie Jego, a otworzywszy usta swe, nauczał ich mówiąc: Błogosławieni ubodzy duchem, albowiem ich jest królestwo niebieskie. Błogosławieni cisi, albowiem oni posiędą ziemię. Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądają. Błogosławieni pokój czyniący, albowiem nazwani będą synami Bożymi. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowania dla sprawiedliwości, albowiem ich jest królestwo niebieskie. Błogosławieni jesteście, gdy wam złorzeczyć będą i prześladować was będą i mówić wszystko złe przeciwko wam, kłamiąc dla mnie. Radujcie się i weselcie się, albowiem zapłata wasza obfita jest w niebiesiech.

Drabina do nieba.

W święto Wszystkich Świętych tak każe się modlić Kościół słowami Pisma św.: „Widziałem rzeszę wielką, której nie mógł nikt przeliczyć, ze wszech narodów i pokoleń i ludzi i języków, stojących przed stolicą i przed oblicznością Baranka, przeobleczeni w szaty białe, a palmy w ręku ich I wołali głosem wielkim: „Zbawienie Bogu naszemu!”

Tej to właśnie niezliczonej rzeszy dzisiaj święto! Bo nie jednego, ani dwu, ani trzech, ani kilkunastu razem świętych dziś uroczystość, ale wszystkich świętych. I tych, których kościół nieomylnym wyrokiem ogłosił jako świętych i wyniósł na ołtarze i tych, których Kościół za świętych nie ogłosił, ale oni są świętymi, bo poszli do nieba po śmierci, czy to prosto, czy też przez czyściec. A więc cześć oddajemy dziś z radością wszystkim świętym, może nawet i naszym bliskim krewnym, rodzicom, dziadkom, braciom i siostrom, którzy pomarli i w niebie królują.

Zaduszki.

Cmentarne krzyże wznoszą do nieba
Swe rozłożyste ramiona,
Wiatr targa stojące obok drzewa,
Ziemia liść zwiędły tuli do łona.

Spokój wam, zmarli! Wśród nas żyliście,
Szczęścia i wrażeń spragnieni,
Już wy się w proch obróciliście
A dusza przeszła w świat dalekich cieni....

Ludzie się kornie chylą ku ziemi
Modlą gorąco i szczerze,
„Zmiłuj się, Boże nad cierpiącymi,”
Przyjmij za zmarłych pacierze!

Niechaj to ciche „Zdrowaś Maria”,
Które się w górę wciąż wznosi,
Doleci tronu Chrystusa,
A dusze z czyśca wyprosi!

Kunegunda Ruczyńska,
druhna K.S.M.Z Łąkorz

Tak królują, bo jak wyraża się dzisiejsza Ewangelia są „błogosławieni” i królują z Bogiem wolni od wszelkiej dolegliwośści. Tak bowiem czytamy w Piśmie św.: „I otrze Bóg wszelką łzę z oczu ich. A śmierci dalej nie będzie i smutku, ani krzyku, ani boleści więcej nie będzie”.

Ach, jacy oni szczęśliwi! Już nie mają długów, już nie mają przednowków, już ich nikt nie skarży nie licytuje. Nie boją się — choroby, staroś i i śmierci. Nikt nimi nie pomiata, nie wymawia im kąta, nie obmawia, nikt im nie dokucza! Już ich nic nie obchodzi kryzys i bezrobocie, podatki, niskie ceny zboża, albo jakaś klęska! Cieszą się i radują bez końca! U nich wieczne święto! — Wieczne gody i wesele!

Różni ludzie i różne systemy społeczne czy polityczne obiecują usunąć nędzę, łzy, cierpienia z tego świata. Niech osuszą, skoro potrafią! Ale czy potrafią? Bóg jednak otrze wszelką łzę z oczu. Więc tylko Bóg może nam łzy z oczu otrzeć, ludzie nie potrafią. Tylko Bóg nam łzy otrze i to po śmierci.

Właśnie w dzisiejszej Ewangelii św. Baranek, Jezus Chrystus, pokazuje nam drogę, który wszyscy święci doszli do stolicy Bożej i którą my też mamy iść, jeśli chcemy tam w niebie znaleźć się przed stolicą Bożą razem z wszystkimi świętymi i jeśli chcemy, by kiedyś i nam świat oddawał cześć w tym dniu dzisiejszym. Chcemy otarcia łez chcemy szczęścia i wesela w niebie ze wszystkimi świętymi, wstąpmy na tę drogę! Oto jest droga, którą nam podaje Chrystus w błogosławieństwach.

Widział Jakób we śnie drabinę, wiodącą do nieba! Oto ta drabina! Osiem szczebli ma! Po tej drabinie szli wszyscy święci. I nam ją Pan Jezus dziś wskazuje i przyzywa nas i zaprasza, byśmy na nią wstąpili. Czyż będziemy się wahali?

Jedna z najmniejszych manifestujących na cześć królowej angielskiej, która otworzyła ostatnio nowy szpital w Londynie.

Dzień zaduszny.

EWANGELIA,

napisana u św. Jana, w rozdz. V. w. 25—29.

W on czas mówił Jezus rzeszom żydowskim: Zaprawdę, zaprawdę wam powiadam, żeć idzie godzina i teraz jest, gdy umarli usłyszą głos Syna Bożego, a którzy usłyszą, ożyją. Albowiem, jako Ojciec ma żywot sam w sobie, tak dał Synowi, aby miał żywot sam w sobie; dał mu władzę sąd czynić, iż jest Synem człowieczym. Nie dziwujcież się temu, boć przychodzi godzina, w którą wszyscy, co są w grobach, usłyszą głos Syna Bożego. I wnijdą, którzy dobrze czynili, na zmartwychwstanie sądu.

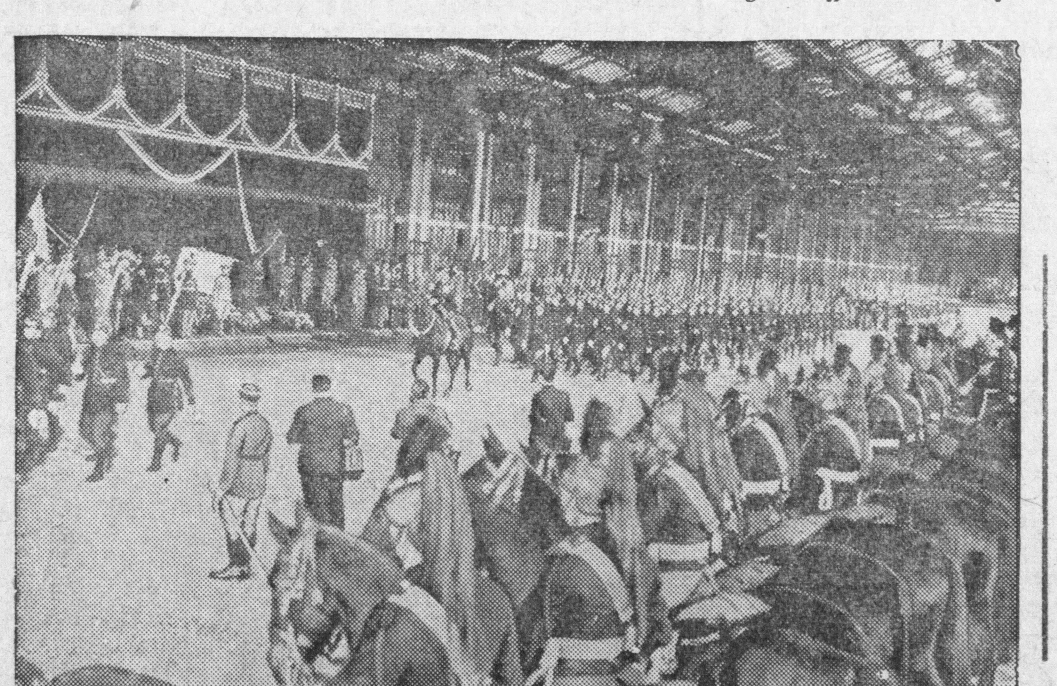
Między burtą okrętu i morzem.
Angielski marynarz czyści łańcuch kotwicy wojennego statku „Revenge”.

Podróż samolotem leczy...

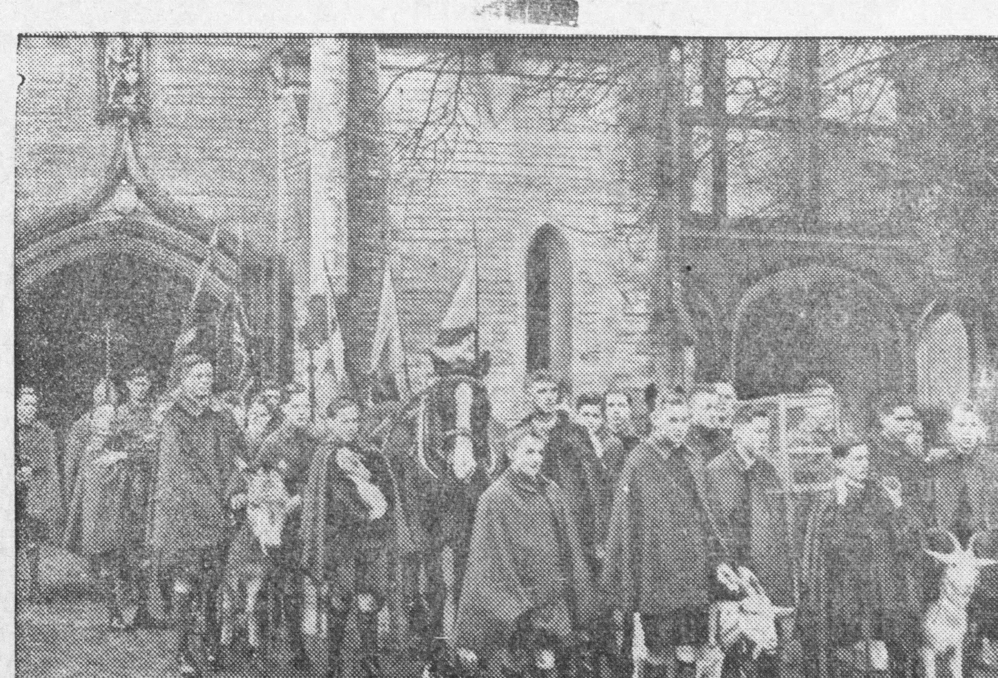
W Wiedniu wprowadzono nowy, podobno bardzo skuteczny sposób leczenia dzieci chorych na płuca i drogi oddechowe. Dzieci te odbywają pod opieką lekarską jednogodzinne loty w otwartych samolotach na wysokości 3000 metrów.

Przyszła na świat bez przełyku.

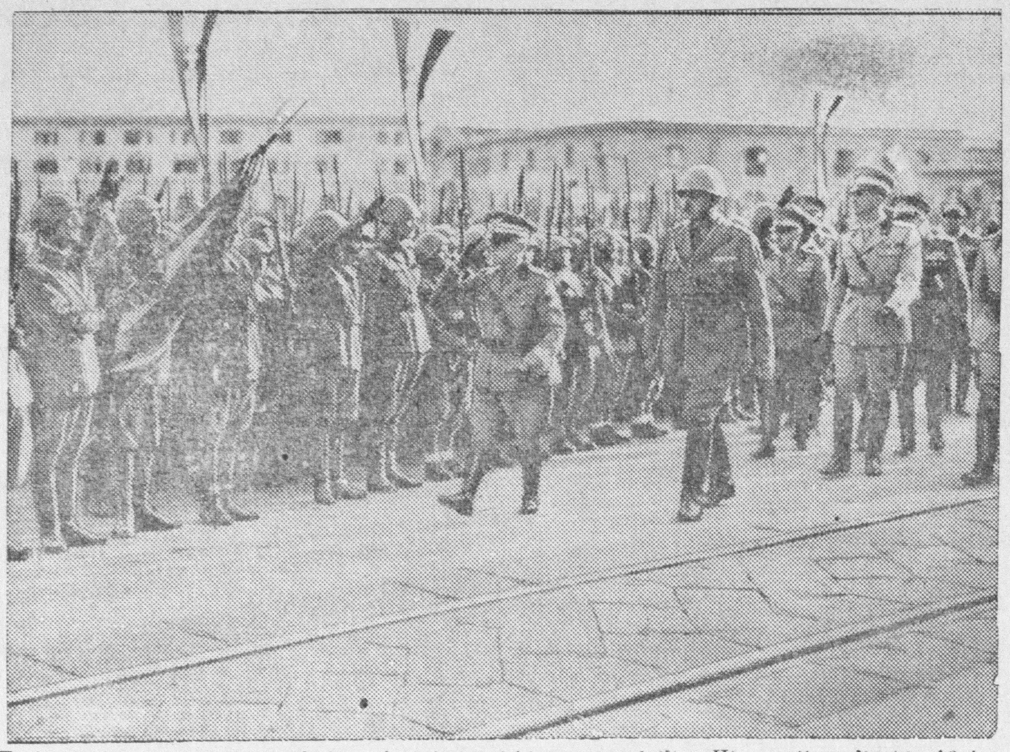
W Newark (New Jersey) przebywa w szpitalu Barbara Kozikówna, która przyszła na świat bez przełyku. Lekarze, ratując niemowlę od śmierci głodowej, wprowadzili mu przy pomocy zabiegu chirurgicznego rurkę do żołądka i w ten sposób karmią dziecko płynami. W przyszłości będzie trzeba je poddać ponownej operacji.

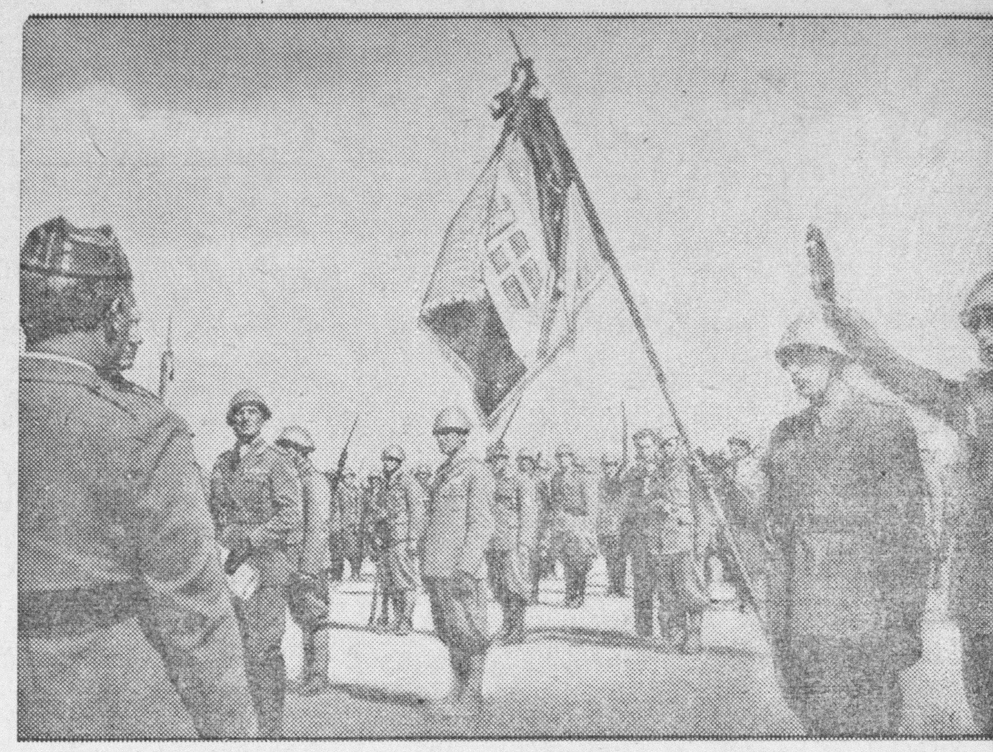
W Paryżu odbyła się uroczystość żałobna w związku ze śmiercią ojca księcia — regenta Jugosławii, Pawła.

Corocznie odbywa się w Anglii w Chelley, hrabstwa Sussex, tradycyjny pochód do kościoła ułomnych dzieci, które kroczą ze swymi ulubionymi zwierzętami.

Król włoski dokonuje przeglądu ochotników, którzy powrócili z Hiszpanii w liczbie 10 tys. Są to dywizje: „Littorio" i „23 marca".

Gen. Franco obdarzył sztandarami legionistów włoskich, walczących w szeregach narodowej Hiszpanii. Uroczystość odbyła się na lotnisku w Logrono.

Towar, oznaczony Młotem Pod Koroną, jest pod gwarancją rdzennie polski.

Znakiem Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu jest Młot Pod Koroną. Znak jest prawnie zastrzeżony i opatentowany w Urzędzie Patentowym Nr Z. 41.377.

Związek jest władny upoważnić członków do zaopatrywania swoich wyrobów i przetworów znakiem Związku.

Firmy, ubiegające się o znak ochronny Związku, winny przedstawić Zarządowi dowody, stwierdzające, iż firma jest przedsiębiorstwem polskim i chrześcijańskim, opartym na kapitale wyłącznie polskim. O wszelkich zmianach, któreby mogły wpłynąć na powyższy charakter firmy, należy niezwłocznie powiadomić Zarząd Związku,

Zarząd Związku przyznaje prawo używania znaku na okres jednego roku — licząc od daty wyrażenia zgody — z prawem samoczynnego przedłużania na dalsze okresy. Decyzja odmowna Związku nie jest zaskarżalna. Decyzja przychylna Związku może być odwołana na koniec bieżącego — w chwili odwołania — okresu rocznego.

Zarząd Związku, przyznając prawo, określa równocześnie, w jaki sposób Firma może z niego korzystać, a mianowicie: a) bądź przez wyciśnięcie znaku na wyrobach i przetworach, bądź przez umieszczenie znaku na etykietach, b) przez umieszczenie na wyrobach i przetworach gotowych znaczków, które dostarczy biuro Związku za zwrotem kosztów. Firma ubiegająca się o prawo znakowania, winna we wniosku przedstawić, w jaki sposób chce korzystać ze znaku. Firma, chcąca korzystać ze znaku przez wyciśnięcie go na wyrobach i przetworach, względnie przez umieszczenie znaku na etykietach, winna do wniosku dołączyć projekt wzoru, który podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Związku.

W razie stwierdzenia nadużycia lub nieodpowiedniego użycia znaku Zarząd natychmiast odbiera firmie prawo do korzystania ze znaku ochronnego, a firma zobowiązuje się zapłacić bez uciekania się do rozstrzygnięć sądowych natychmiast po stwierdzeniu nadużycia przez Zarząd grzywnę do 200.— zł, wysokość której Zarząd Związku ustali.

Gdybu Firma zrezygnowała z prawa korzystania ze znaku Młota pod Koroną, winna zawiadomić o tym Zarząd Związku na trzy miesiące naprzód przed upływem roku kalendarzowego.

W razie sporu poddają się strony Sądowi polubownemu, do którego każda wybiera swojego sędziego, ci zaś wybierają przewodniczącego Sądu polubownego.

Małżeństwa bezdzietne w Szwecji.

Sztokholm. Ogłoszona została statystyka małżeństw bezdzietnych w Szwecji. Liczba małżeństw bezdzietnych, która wynosiła w 1930 roku 13,6 proc. ogólnej liczby małżeństw, wzrosła obecnie do 19,5 proc.

W miastach odsetek małżeństw bezdzietnych dochodzi do 25 proc.

Piorun strącił samolot.

We wielki angielski samolot bombardujący uderzył piorun. Samolot spadł i rozbił się w pobliżu miejscowości Rye. Załoga uratowała się dzięki spadochronom.

Równie denerwujące dla człowieka i zwierzęcia.

Oto ćwiczenia jeźdźców w Polo w Ameryce. Czterech ludzi tworzy żywy krąg, a jeździec pędzi przezeń.

„Zoolog" w Los Angelos eksmitowany.
Ogród zoologiczny w Los Angelos otrzymał od tamt. burmistrza nakaz eksmisji z powodu niezapłaconej dzierżawy. Oto urzędnik policyjny, który przyniósł nakaz opuszczenia pomieszczeń, pokazuje pismo to małpce.

Kobiety żerem krokodyli.

W Ameryce w stanie Texas popełnił samobójstwo 55 letni Joe Ball, który prowadził tam hodowlę aligatorów. Przy tej okazji rozwiązały się języki sąsiadów, chociaż Joe Ball miał wśród niektórych ludzi opinię bardzo pobożnego. Podczas dochodzenia policyjnego udało się odkryć prawdziwe oblicze tego człowieka.

W basenie, w którym Ball trzymał aligatory, znaleziono pewną ilość szkieletów kobiecych. W biurku Joe Balla natrafiono ponadto na obszerną korespondencję, która dotyczyła wyłącznie obietnic małżeńskich, jakimi Ball zwabiał swe ofiary.

Dotychczas udało się zidentyfikować 5 ofiar amerykańskiego rozpustnika, przeważnie młodych dziewcząt.

Nafta w powiecie jarosławskim.

Jarosław. W Bełhiniach powiatu jarosławskiego narafiono w czasie wierceń na ropę naftową Przedsiębiorstwo, prowadzące prace wiertnicze wydzierżawiło szereg łąk, na których zostaną przeprowadzone dalsze wiercenia.

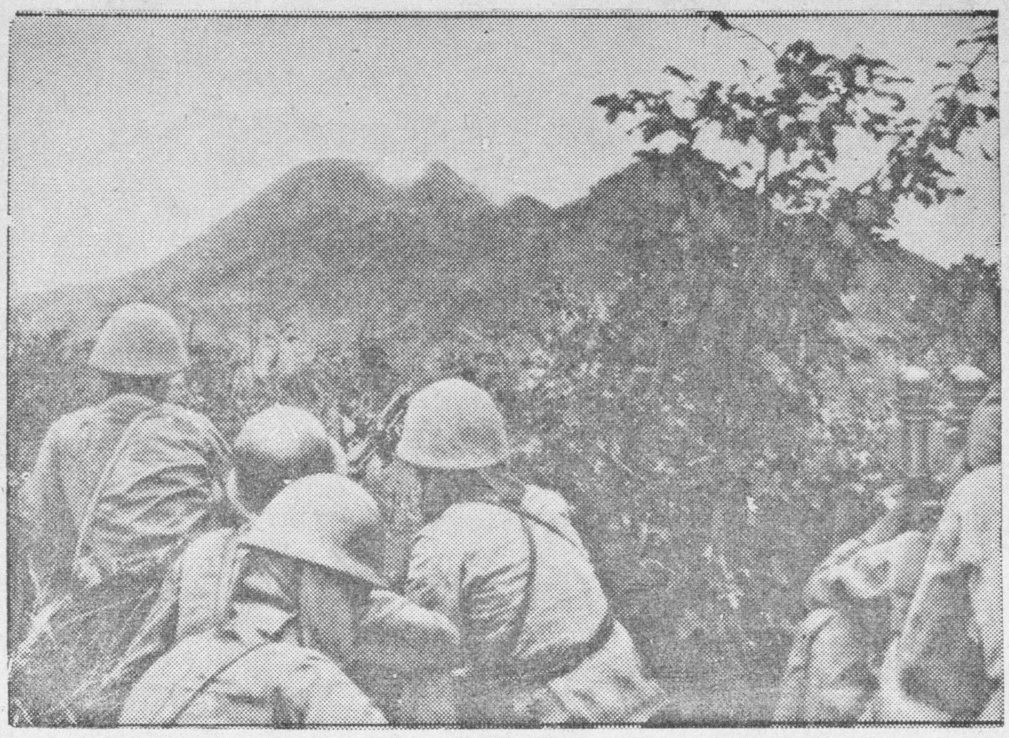
Około 25 tys. kobiet zgromadziło się przed urzędem policyjnym w Waszyngtonie, by otrzymać miejsca uprzątających. Jedynie około 1500 z nich otrzymało zatrudnienie w gmachach państwowych.

Powrót Niemców sudeckich. Grupa wyjeżdżająca z wiedeńskiego dworca północnego.

Podczas zawodów długości lotu dla małych maszyn, dwaj amerykańscy lotnicy w sposób wskazany na ilustracji byli zaopatrywani w nowy zapas paliwa.

W dn 25 bm. zdobyły wojska japońskie Hankou. Oto japoński karabin maszynowy na pozycji w okolicy tego miasta.

Mając 101 lat, uczy się czytać.

Najstarszą uczennicą świata jest niewątpliwie pani Kirk z Cleveland w Stanach Sjednoczonych AP.

Pani Kirk liczy sobie już 101 lat. Jest rześka, zupełnie zdrowa i ma doskonałą pamięć. Do tej pory była kompletną analfabetką. Niedawno postanowiła nauczyć się czytać i pisać. Do nauki wzięła się z nadzwyczajną pilnością. W listopadzie kończy 102 lata i jest przekonana, że w dniu swych urodzin będzie już mogła zupełnie płynnie czytać i biegle pisać.

Posada tylko dla analfabetów.

Chicago. Istnieją jeszcze na świecie niektóre prace, do których wykonania najważniejszą rzeczą jest... analfabetyzm. Nazwiska przysięgłych w sądach amerykańskich wylosowane być muszą przez osoby, nie umiejące czytać i nie rozróżniające nazwisk kandydatów, wypisanych na kartkach. Ponieważ analfabetów w Stanach Zjednoczonych o ile chodzi o miasta, nie tak łatwo można spotkać, sądy posługują się najczęściej dziećmi do lat 6 lub niewidomymi.

„Motyl sceny" w sukni ze skrzydeł motyli.

Pewna artystka scen włoskich, odznaczająca się wyjątkową gracją i z tej racji przezwana „motylem sceny", wystąpiła na uroczystości swych zaślubin w sukni, przybranej skrzydłami motyli. Dla egzotycznego przybrania sukni zakupiono w muzeach przyrodniczych i w zbiorach prywatnych kilka tysięcy sztuk motyli, przeważnie okazów fauny podzwrotnikowej.

Władca Monte Carlo abdykuje.

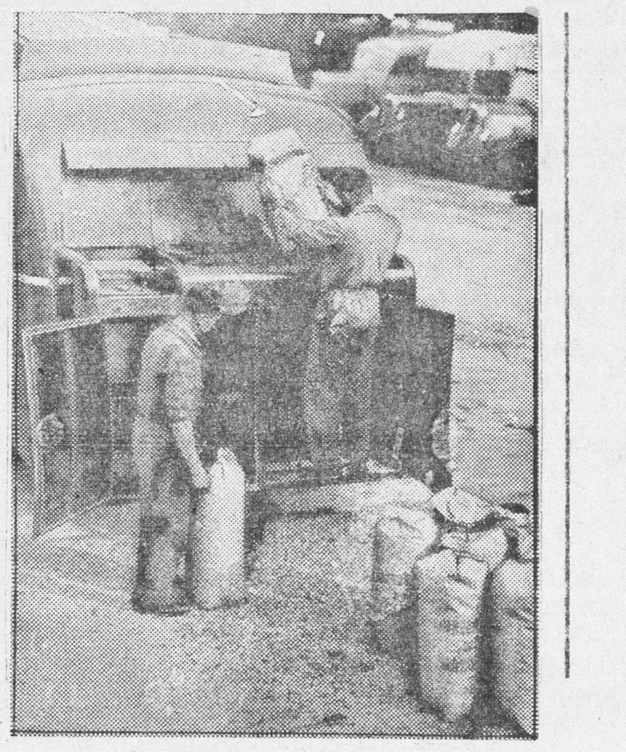
Władca miniaturowego księstwa Monaco, sędziwy książę Ludwik, wskutek złego stanu zdrowia ma zrezygnować z tronu na rzecz swego wnuka, ks. Reinera.

Plaga niedźwiedzi.

Estonia ostatnio walczy z plagą niedźwiedzi, które podczas wielkich pożarów na obszarach sowieckich przedostały się na terytorium estońskim. Niedźwiedzie wyrządzają rolnikom wielkie straty, porywając im bydło.

Czynny udział kupiectwa polskiego w akcji „Pomocy Zimowej"

W związku z zainicjowaną przez władze rządowe akcją tegorocznej — „Pomocy Zimowej" i ustalaniem norm świadczeń z tego tytułu na rok bieżący niektóre organizacje ogłosiły wyniki zeszłorocznej zbiórki na „Pomoc Zimową". M. in. odpowiednie rezultaty podało Kupiectwo Polskie, zrzeszone w Centrali Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie. Ogółem ponad 68 firm, zrzeszonych w Stowarzyszeniu, wpłaciło — 103,5 proc. sumy świadczeń, ustalonej dla wszystkich firm Stowarzyszenia.

W Niemczech ciężarowe samochody już od dłuższego czasu pędzone są drzewem, Francuzi zaś zastosowali również obok drzewa miał węglowy miast benzyny i oliwy.

Handlarze żywym towarem usiłowali uprowadzić dziewczynę.

Nakło Niejaka M. z Nakła nawiązała znajomość z bliżej nieznaną osobą, podającą się za siostrę miejscowego księdza. Wkrótce nieznajoma zaproponowała M. wspólną podróż do swej siostry do Gdyni. Wyjeżdżającą kobietę odprowadził na dworzec brat M.

Po powrocie z dworca brat, zaniepokojony losem siostry, z przerażeniem stwierdził, że ksiądz, za którego siostrę nieznajoma się podawała, nie ma w ogóle żadnej siostry. Wówczas zatelefonowano ze stacji w Nakle do Maksymilianowa, gdzie władze kolejowe przytrzymały M. Jednak handlarki żywym towarem nie zdołano przytrzymać, gdyż w zamieszaniu umknęła. Dochodzenia policyjne w toku.

Metrowe cygara nie są wskazane.

Jedna z fabryk na Kubie, dla uczczenia jubileuszu 150-letniego istnienia, obdarowała swych robotników cygarami, długości 1 metra. Dwunastu robotników tak się tym darem uraczyło, że musiano ich z objawami silnego zatrucia nikotynowego odesłać do szpitala.

Felczerzy — wymierający zawód.

Sporządzono ciekawe zestawienie statystyczne, dotyczące zanikających zawodów. W pierwszym rzędzie dotyczy to zawodu felczerskiego, który jest już na wymarciu, ze względu na to, że od chwili odzyskania niepodległości zamknięto szkoły dla felczerów. W chwili obecnej praktykuje jeszcze na terenie b. zaboru rosyjskiego około 2.000 felczerów.

Kalendarz Votum Narodowego na r. 1939

Nakładem Federacji Votum Narodowego budowy kościoła Opatrzności Bożej ukazał się „Kalendarz Votum Narodowego na rok 1039". Kalendarz ten poza zwykłym działem kalendarzowym zawiera artykuły, obrazujące obecne stadium sprawy wzniesienia w stolicy świątyni Opatrzności. W dziale informacyjnym Kalendarza podane są m. in. nazwiska kierowników Związków i Stowarzyszeń Akcji Katolickiej w całej Polsce. Cena Kalendarza 1 zł. Skład główny „Kronika Rodzinna", Warszawa, Podwale 4, tel, 6.15.95 PKO 10703.

Rycynus ułatwił wykrycie przemytu.

Rewidenci granicznej placówki kontroli skarbowej na dworcu kolejowym w Tczewie w pociągu, zdążającym z Warszawy na teren W. M Gdańska, zatrzymali i odprowadzili do gabinetu ścisłej rewizji skarbowej studenta politechniki gdańskiej, 25 letniego Henryka Grica, obywatela polskiego stale zamieszkałego w Warszawie przy ul. Zamenhofa.

Student podczas rewizji osobistej począł robić tak komiczne i bolesne miny, że musiano go odstawić do dalszego ściślejszego urzędowania do tut. szpitala, gdzie lekarz przy zastosowaniu silnych środków przeczyszczających, wydobył z pacjenta trzy twarde rolki, z których rewidenci wyjęli banknoty 20 i 100-dolarowe, funty szterlingi oraz banknot 100-złotowy — ogólnej wartości 22 500 zł.

Pomysłowego studenta-przemytnika osadzono w tczewskim więzieniu sądowym do dyspozycji władz prokuratorskich.

Oto amerykańska śpiewaczka radiowa Ruth Etting, której drugi już mąż popełnił samobójstwo. — Pierwsza żona drugiego męża skarży ją o odszkodowanie za „złamane serce". Tak wygląda umysłowość amerykańska.

NIEGODNY.

28

(Ciąg dalszy).

Lecz za to zupełną sprzeczność stanowiło przeciwne skrzydło pałacu, był stamtąd obszerny widok na zakłady fabryczne i domy robotników rozrzucone w dolinie. Wszystkie tu znajdujące się pokoje odznaczały się jakąś urzędową, kancelaryjną cechą. Na wszystkich przedmiotach spoczywał jakiś tajemniczy cień żałoby, podobny do mroźnego szronu, pokrywającego nawet cień wdzięku lodową warstwą.

Tego przykrego wrażenia nie mógł przytłumić piękny bukiet świeżych kwiatów stojący na stoliku, ani nadobna twarz młodej panienki, siedzącej w zamyśleniu przy oknie.

Twarz jej zdradzała w tej chwili pewne zakłopotanie i przymus; jej oczy zwróciły się trwożliwie w głąb pokoju na postać starca, spoczywającego w obszernym fotelu, z głową wspartą na poduszce i nogami, pomimo letniego ciepła, owiniętymi grubą kołdrą. Postać tego starca, złamanego wiekiem i chorobą, odznaczała się dziwną surowością: twarz miała wyraziste, jakby żelazne rysy, jakkolwiek wynędzniała od choroby, wskazywała potężną wolę człowieka. Kiedyś, gdy jeszcze uśmiech gościł na tej dumnej twarzy, mogła ona być piękną, ale ten czas minął już bezpowrotnie, ulatująca młodość zabrała z sobą uśmiech i przygasiła ogień w oczach, a cierpienia wyryły piętno surowości i zniechęcenia.

Posępne powietrze na dworze odpowiadało w zupełności usposobieniu dwóch osób, siedzących obok siebie w pokoju. Zamyślony starzec przypominał chmurny widnokrąg nieba, którego czarnych obłoków nie mogły przedrzeć oczy dziewczyny. Była ona podobną do słonecznego promienia wśród tej dusznej, burzliwej atmosfery. Przenikliwe jak błyskawice, groźne jak huki gromu, były słowa, które przed chwilą wymówił starzec, a słodki głos jego towarzyszki musiał wobec nich zamilknąć; z dziecięcą uległością poddała się nieuniknionemu losowi.

Przyjęła ona pokornie niesprawiedliwe słowa, jak gdyby już od dawna do nich nawykła. Spokojnie odwróciła się do okna, spoglądając na walkę słońca z chmurami; po chwili powstała z miejsca i zbliżyła się do starca, aby mu poprawić poduszki i kołdrę.

— Czy mam ci co przeczytać, stryjaszku? — zagadnęła słodkim głosem.

Chory zrobił ruch odmowny. W tej chwili drzwi uchyliły się zwolna i na palcach wszedł podeszły w wieku służący.

— Panno Paulo! — odezwał się szepcącym głosem, który tak łatwo sobie przyswajają ludzie zmuszeni do ciągłego obcowania z chorymi; — powóz powrócił właśnie ze stacji, przywożąc z sobą tę cudzoziemską pannę do towarzystwa. Zaprowadziłem ją do dolnego pokoju.

— Dziękuję ci, Fryderyku! Pójdę natychmiast do niej, a ty pozostaniesz tymczasem na moim miejscu.

— O czym to mówicie? — odezwał się cierpko chory. — Czyż nie wiecie, że nienawidzę tych wszystkich szeptów?

Nie uważając na to ostatnie zdanie, Paula rzekła głośno — obracając się do pytającego:

— Przyjechała właśnie miss Frinksley; chciałabym pójść się z nią przywitać. (C. d. n.)

Przejazd prezydenta ogólnoindyjskiego kongresu w Delhi Achariya Narenda Dev.

Tanki japońskie przedzierają się przez góry przy rzece Jangtse w Chinach środkowych.

WIADOMOSCI

Państwowa Szkoła Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Malinowie.

Rozpoczyna nowy rok szkolny 15 stycznia 1939 r., który trwa do 15 grudnia 1939 r.

Program nauki obejmuje przedmioty ogólnokształcące oraz zawodowe: gotowanie, pieczenie, przetwory owocowe i mięsne, pranie, szycie, krój, haft, hodowlę bydła, świn, drobiu, ogrodnictwo i pszczelnictwo.

Nauka bezpłatna. Opłata za utrzymanie w internacie szkolnym wynosi 25 zł miesięcznie. Pilne, a niezamożne uczennice — córki rolników, mogą otrzymać częściowe stypendium.

Podania należy składać wcześniej.

Bliższych informacji udziela Zarząd Szkoły.

Adres: Państwowa Szkoła Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Malinowie, powiat i poczta Działdowo.

Wniosek Gorgonowej.

Fordon. Osławiona Gorgonowa wnosiła kilkakrotnie podanie o zwolnienie jej przed terminem z więzienia i darowania jej ostatnich 2 lat kary wobec nienagannego prowadzenia się, lecz starania jej pozostały bez skutku. Jak słychać, Gorgonowa zraziła do siebie „współpensjonariuszki" swą wyniosłością, opryskliwością i izolowaniem się od wszystkich.

Ruda żelazna.

Chodzież. Na polach rolnika Cabla w Budzyniu odkryto gniazdo rudy żelaznej. Wynik badań, których dokonano w zakładach Wspólnoty Interesów, wykazał zawartość 40.95 proc. żelaza, 1,12 proc. magnezu, 1,12 proc. fosforu. Prawdopodobnie na terenie powiatu chodzieskiego znajdują się większe pokłady tej rudy.

Sztuczną szczękę wprawił krowie.

Koło. Handlarz bydła Podchlebnik z Koła sprzedał jednemu z chłopów na jarmarku starą krowę ze sztucznymi zębami. Oszukany nabywca tak „odmłodzonej" krowy złożył zameldowanie na posterunku policji o oszustwie.

Obławy na wilki na Wileńszczyźnie.

Wilno. Na terenie Brasławszczyzny pojawiła się większa liczba wilków, które czynią poważne szkody w żywym inwentarzu. Ludność gminy opeskiej i bolińskiej zwróciła się do organizacji myśliwskich o zorganizowanie obławy. Natarczywość wilków wzrosła po ostatniej obławie, w czasie której zastrzelono 3 wilki.

Wzruszenie.

A: — Czy słyszałeś? Starego Lichwiarskiego ruszył dziś w nocy paraliż!

B: — Niepodobna! Wiesz, nigdy nie przypuszczałem, aby tego kutwę w ogóle coś ruszyć mogło!

Ze szkoły.

Nauczyciel: — Który był pierwszy człowiek na ziemi?

Uczeń: — Adam

Nauczyciel: — Dobrze, a skąd to wiemy?

Uczeń: — Wiemy to z tego, że przed Adamem nie było na ziemi ludzi.

Gwiazdy hoolywoodzkie na lodzie.

Joan Crawford i Cezar Romeo podczas treningu łyżwiarskiego.

Na Swięto Umarłych.

Ostatnie listki opadły z drzew,
Wicher chichocze, unosząc je w dal,
Umilknął ptasząt rozkoszny śpiew,
Duszę ogarnia tęsknota, żal..
Dziś Swięto Zmarłych! Już słychać dzwony!
Na grobach zerka lamp płomień
I śpiewy wiernych, tłum rozmodlony
Tam, gdzie uleciał Anioł ich wspomnień...
Gdzie zda się widzieć drogie im twarze,
I słyszeć głosy w wiatru szumie,
Na przystryjonych w kwiaty cmentarze
Najbliżsi idą w żalu, zadumie...
I płyną, płyną długie westchnienia...
I nad krzyżami w niebo wzlatują
Szczere modlitwy, drogie wspomnienia,
Za naszych Zmarłych we mgle znikają.
Sierotki rączki złożone... drżące...
Proszą Matuchnę o pomoc w niebie
Już gasną światła, smętnie szemrzące
Matko! My ślemy modły za ciebie.
Lecz nikt nie widzi łez biednych dzieci
W niebo ulecą jęki i łkania...
Coraz to ciemniej, księżyc nie świeci
Może zrozumiał sierot szemrania
Ucichły wreszcie jęki i łkanie
I wiatr osuszył oczy sieroty,
Zdrowaś... pokój racz im dać Panie
...I znowu księżyc pokaże się złoty...

F. Piotrowiczówna.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 29 X. 6.30 **Audycja poranna.** 11.00 Audycja dla szkół. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Słuch. dla dzieci „Tygrys krąży koło chaty". 15.30 Muzyka obiadowa. 16.30 Recital śpiew. Edwarda Bendera. 17.10 Koncert ork. Rozgł. Wileńskiej. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.30 Rewie, film, operetki koncert rozrywkowy. 21.00 Polska Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego. 21.55 Godzina niespodzianek. 23.15 Muzyka taneczna.

Niedziela, 30 X. 7.15 Audycja poranna. 9.35 Transm. z Iwanowic (Mszę św. celebruje ks. kard. Hlond). 11.00 Przemówienie w-premiera Kwiatkowskiego z Poznania. 12.15 Tr. ze Szczytnik. 13.10 Muzyka obiadowa. 14.40 Wszystkiego po trochu — aud. dla dzieci. 15.00 Aud. dla wsi. 16.30 Koncert rozrywkowy. 17.50 Teatr Wyobraźni — „Gałązka rozmarynu". 19.30 Koncert z płyt. 21.20 Kalejdoskop — koncert rozrywk. z Poznania 22,00 Wujaszek szuka płaszcza — Wesoła Syrena. 22.40 Muzyka lekka w wyk. ork. Rozgł. Lwowskiej.

Poniedziałek, 31 X. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Aud. południowa. 13.00 Aud. dla kupców i rzemieślników. 15.00 Aud. dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa z Poznania. 16.40 Koncert z Łodzi. 17.20 Kraków przed 20 laty — pogad. 17.35 Recital fort. Małcużyńskiego. 18.30 Czerwony kolor na wiśni — rep. dźwięk. z Filipin — wsi słyn. z wyrobów tkackich. 19.00 Muzyka lekka z płyt. 19.30 Z pieśnią i tańcem przez Mazowsze — suita muz. Tr. do Włoch. 20.00 Raz to mało — wspomnienie muz. z września. 21.00 Koncert symf. w wyk. ork P. R. 22.30 Recital śpiew. Janis Niedra — bas.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 29 X. 7.15, 10.00, 13.00 Płyty. 13.50 Wiad. z Pomorza. 18.00 „Przyrządzanie kiszonek" — pogad. roln. 18.10 Inwestycje gospodarcze w Inowrocławiu — pogadanka. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza. 21.25 Godzina niespodzianek — audycja konkursowa ze wszystkich rozgłosni P. R.

Niedziela, 30 X. 8.45 Tańce ludowe w wyk. zespołu Fr. Kosińskiego. 14.40 Dobrodzieje — opow. 14.55 Płyty. 19.30 Zjazd rzemiosła pom. 20.00 Płyty. 20.05 Na dzień Chrystusa Króla — pogad. 20.10 Wiad. sport. z Pomorza.

Poniedziałek, 31 X. 7.15, 10.00, 18.20 Płyty. 13.30 Wiad. z Pomorza. 18.00 Pogad. aktualna. 18,10 Praca P. K. P. na Pomorzu. 18,25 Wiad. sport. z Pomorza. 22.55 Aktualn.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

Kupno świni.

Pewien rzeźnik kupił u wieśniaczki świnię i zażądał od niej pisemnej zgody męża, który chwilowo był nieobecny w domu.

Nazajutrz rzeźnik otrzymał kartkę następującej treści:

„Sprzedaż mojej żony jest prawomocna i jutro pan może tę świnię zabrać.

Mały wzrost.

Pan profesor wykłada w zapale: — Król Łokietek był tak małego wzrostu, że nogami zaledwie sięgał do ziemi.

Dobra odpowiedź.

— Józek, który z tych ptaków jest pliszką, a który czyżykiem?

— Ten koło pliszki to czyżyk.

Poważna groźba.

— Rozmawiałem z pańską byłą żoną — komunikuje adwokat swemu klientowi — oświadczyła, że jeżeli pan nie będzie regularnie płacić alimentów, to ona wróci do pana.

Bohater.

— Nie obawia się pan napadu bandytów na nas w tym lesie?

— O nie, proszę pani, jestem zdobywcą dwóch nagród w biegu na daleki dystans.

Wszystko jedno.

— Czy pan jest żonaty?

— Nie, ale mam aparat radiowy.

— A cóż ma jedno do drugiego?

— A właśnie. Cały dzień słyszy się same gadanie, a odpowiedzieć nie można.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisj w Poznaniu.

z dnia 25. 10. 1938 r.

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	72—76
Mięsiste tuczone młodsze	54—64
Mięsiste tuczone starsze	48—52
Miernie odżywione	40—46
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	64—68
Tuczone mięsiste	54—62
Nietuczone, dobrze odżyw. starsze	48—52
Miernie odżywione	38—44
Krowy	
Wytuczone pełnomięsiste	72—80
Tuczone mięsiste	54—64
Nietuczone dobrze odżywione	44—52
Miernie odżywione	30—40
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	72—76
Tuczone mięsiste	54—64
Nietuczone, dobrze odżywione	48—52
Miernie odżywione	40—44
Młodzież:	
Dobrze odżywione	40—44
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	92—100
Tuczone cielęta	88—94
Dobrze odżywione	68—78
Miernie odżywione	50—64
Świnie (tuczniki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	104—106
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	96—100
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	90—94
Maciory i późne kastraty	80—92

Greta Garbo znowu w Ameryce.

Głośno swego czasu mówiono o jej projektowanym małżeństwie z Leopoldem Stokowskim, dyrygentem orkiestry filadelfijskiej.